

ZAMONAVIY KADRLAR TAYYORLASH SIYOSATINI TASHKIL ETISH VA UNI ISHLAB CHIQISH MUAMMOLARI

Mamatqulov Rustam Muxammadkarimovich

Mustaqil tadqiqotchi

G'arbiy Yevropa mamlakatlarida har yili mahalliy hokimiyat xodimlarining 10 foizi o'qitiladi. Mahalliy hukumatlar zaif bo'lgan yoki qayta tashkil etish jarayonidagi mamlakatlarda markaziy hukumat o'z tashkiloti uchun mas'uldir. Masalan, Fransiyada markaziy hukumat, ayniqsa moliyalashtirish masalalari bo'yicha kadrlar tayyorlashni tekshirish huquqini saqlab qoladi. Belgiyada milliy darajada davlat xizmatchilarini tayyorlashni tashkil etish vazifasi qo'yilmaydi. Mahalliy hokimiyat organlari kadrlar siyosati va kadrlar tayyorlash masalalarida mustaqildir. Ushbu variantning afzalligi markazning aralashuvisiz. Kamchiliklari, mahalliy hokimiyat organlarining teng bo'lmagan moliyaviy imkoniyatlari tufayli o'qitish va uning sifati uchun talablar tizimi boshqacha.

Rivojlangan davlatlarda kadrlar siyosatini mahalliy hokimiyat organlari tomonidan amalga oshiriliining quyidagi funksiyalari mavjud:

- oliy o'quv yurtini bitiruvchilar mahalliy hokimiyat organlarida o'z faoliyatini boshlaganlar orasidan rahbarlikka nomzod qilib ko'rsatilishi shart;
- muayyan lavozimlarni egallash uchun universitet diplomi yetarli, ammo lavozimga tayinlangach, rasmiy xodimni kasbiy o'qitish majburiy hisoblanadi;
- mahalliy boshqaruvda quyi bo'g'indagi xodimlarning ko'pchiligi o'rta maktabni tugatgach, to'g'ridan-to'g'ri ishlashi mumkin, lekin ish boshidanoq amaliy mashg'ulotlar (ofis ishi, buxgalteriya va hokazolar)ga yo'naltirilib o'qitiladi.

Tajribaga ko'ra, yosh mutaxassislarni ishga joylashtirishning eng muvaffaqiyatli yechimi Skandinaviya mamlakatlari, Shveysariya va Buyuk Britaniyada amalga oshiriladi. U yerda trening to'g'ridan-to'g'ri mahalliy idoralar milliy birlashmalari tomonidan tashkil etiladi yoki ular ushbu ta'lim tizimi bilan <https://scientific-jl.com/>

chambarchas bog'liq. Bu imkoniyat mahalliy organlarning mustaqillik kafolati sifatida xizmat qiladi va shu bilan birga og'ir moliyaviy ahvolga tushib qolgan kishilarga mamlakat bo'ylab birlashmaning yordamidan foydalanish imkonini beradi. Shu bilan birga, trening jarayonining boshqaruvi mahalliy hokimiyat organlari qo'lida o'zgarmay, boshqarilib kelinadi.

Davlat xizmati mutaxassislari malakali mutaxassislar fikri bo'yicha davlat xizmatchilarining eng muhim beshta xususiyatini rivojlantirishga yordam beruvchi fan yo'nalishlari va faoliyat turlari bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqdilar:

1. Ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy tahlil qilish qobiliyati.
2. Siyosiy va ijtimoiy ta'lim asoslarini bilish va to'g'ri talqin qila olish.
3. Mehnat faoliyatiga ijodiy yondashuv (boshqaruvning yangi usullariga sezgirlik).
4. Hozirgi zamon aloqa vositalari bilan ishlash qobiliyatlari (aloqalar, boshqalarga e'tibor, fazoni navigatsiya qilish qobiliyati).
5. Xulq-atvor, to'g'ri so'zlik, adolatsizlikka qarshi kurash tuyg'ulari.

Mintaqaviy va mahalliy ma'muriy organlar bilan ish olib boruvchi Yevropa Ittifoqi doimiy komissiyasi mintaqaviy va mahalliy hukumatlar kadrlar siyosatining asosiy prinsiplari deklaratsiyasini qabul qildi. Masalan, ushbu Deklaratsiyaning asosiy qoidalari quyidagicha:

1. Ushbu tamoyillar birinchi navbatda asosiy lavozimlarni egallagan viloyat va joylardagi davlat hokimiyati organlarining menejerlari va mansabdor shaxslari, mutaxassis va boshqa xodimlarini nazarda tutadi, shuningdek, barcha davlat xizmatchilariga mosdir.
2. Viloyat va joylardagi hokimiyat organlarida kadrlar masalalarini markaziy, hududiy va mahalliy tartibga solish ishchilarning manfaatlarini ifodalovchi kasbiy tashkilot bilan yaqin aloqada va fikr almashish jarayonida yuzaga keladi. Davlat xizmatchilarining vazifalari bu borada aniq va ravshan bo'lishi kerak.
3. Davlat hokimiyati organlari o'z vazifalarini bajarishda ushbu mintaqaviy yoki mahalliy hokimiyat manfaatlariga rioya etishi kerak.

4. Xodim o'z lavozimiga mos kelmaydigan xatti- harakatlardan qochishi kerak.

5. Agar xodim o'z ishi bilan bog'liq bo'lmagan yoki tegishli organning ruxsati bo'lmasa, uning ishi bilan bog'liq maxfiy ma'lumotlarni oshkor qilmasligi kerak.

6. Xodim qonunga zid buyruqlardan tashqari, o'ziga yuklangan vazifalarni bajarish uchun mas'uldir.

7. Xodim o'z lavozimiga mos kelmaydigan faoliyat bilan shug'ullanishi mumkin emas. Ish beruvchining vakolatli organi, agar xodim o'z ofisiga zid bo'lmasa, boshqa joyda parallel ishlamaslikni ta'qiqlashi mumkin emas.

8. Shaxsiy manfaatdor bo'lgan ish bo'yicha mas'ul ish beruvchi bu haqda tegishli organga xabar beradi.

Deklaratsiyaning keyingi boblarida quyidagilar mavjud:

Ish beruvchilarning mintaqaviy va mahalliy boshqaruv idoralarida javobgarligi.

Ish haqi.

Xizmat va ishdan bo'shatish. Intizomiy jazo.

Mehnat muddati. Ishtirok etish huquqi.

O'qitish, qayta tayyorlash va malakasini oshirish.

Shunday qilib, ushbu hujjatning tayyorlanishi Yevropa Ittifoqining mintaqaviy va mahalliy boshqaruv organlari muammolarini aniq belgilangan kadrlar siyosati orqali hal qilishdagi qiziqishini ko'rsatadi.

Kadrlarni saralash, tanlash va ishga rasmiylashtirish kadrlar siyosati sohasidagi asosiy yo'nalishlar hisoblanadi. Ushbu jarayonni amalga oshirish samaradorligi har qanday kompaniyaning ishlashiga bog'liq bo'lib, bunda boshqaruv jiddiy ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. AA Urinboevich Directions for ensuring the sustainable development of industrial enterprises in the context of economic liberalization. International Engineering Journal For Researc-2020

2. Urinboevich, Adashev Azimjon. "Analysis of sustainable development of small business components of the republic of uzbekistan." *E-Conference Globe*. 2021.
3. AU Adashev Models of transition to market economy, their commonwealth and differences Экономика и социум, 2018
4. AU Adashev The content bases of the innovative development in companies Высшая школа, 2017
5. Adashev, A. U. "Financial management as a system and mechanism of finance management." *Экономика и социум* 3 (2020): 6-8.
6. AU Adashev Principles and laws of management Экономика и социум, 2019
7. Adashev, Azimjon Urinboevich, and Abdulkholik Mukhiddin Ugli Ismoilov. "The Role Of Small Business In The Management Of The Organized Structure." *The American Journal of Applied sciences* 3.04 (2021): 84-90.
8. AU Адашев Значение малого бизнеса и частного предпринимательства в вопросах занятости Молодой ученый, 2016
9. AA Urinboevich Ways to improve the efficiency of small businesses Conference Zone, 2021
10. AA Urinboevich Theoretical Principles Of Organizing And Improving The Production Process In Small Business Subjects Journal of Pharmaceutical Negative Results, 2022